

EESTI HAIGEKASSA
2011. aasta
I kvartali aruanne

Haigekassa 2011. aasta I kvartali tulemusaruanne

Eesmärk	Mõõdik	Eesmärkide täitmine
	Kindlustatu rahulolu tervishoiusüsteemiga	x
1. Tagada tervishoiuteenuste, ravimite ja rahaliste hüvitiste kättesaadavus		
	Rahulolu arstiabi kättesaadavusega	x
• Tagada ravikindlustuse hüvitiste ühetaoline kättesaadavus	Kaasata kindlustatuid tegevustesse, mis võimaldavad parandada krooniliste haigete tervise seisundi jälgimist	Antud näitajat hinnatakse I poolaasta lõpuks. Hinnatakse kvaliteeditasu süsteemiga liitunud perearstide arvu.
	Katarakti operatsioonide maksimaalne järjekorra pikkus	Kataraktioperatsioonide ravijärjekord on nõukogu kinnitatud ooteaja piires (ooteaeg 1,5 aastat).
	Endoproteesimise maksimaalne järjekorra pikkus	Endoproteesioperatsioonide ravijärjekord on nõukogu kinnitatud ooteaja piires (ooteaeg 2,5 aastat).
2. Toetada tervishoiuteenuste osutamise kvaliteedi arendamist tervishoiusüsteemis		
• Tõhustada kvaliteedi hindamist ja järelvalvet	Rahulolu arstiabi kvaliteediga Kliiniliste auditite arv	Aruandeperioodil on käivitatud 2 kliinilist auditit: „Koduõendusteenuse audit“ ja „Intensiivraviteenuse osutamise kvaliteet“. I kvartalis anti tagasiside partneritele 2010. aasta järgmistest audititest: „Ägeda kõhu diagnostika ja ravi kvaliteet“, „Statsionaarse psühhiaatrilise ravi kvaliteet“, „2. tüüpi diabeedi diagnostika ja ravi kvaliteet“, „Perearsti uuringufondi kasutamise auditi II osa“.
• Arendada tagasiside andmist partneritele ja avalikustada kvaliteedialase tegevuse tulemusi	Partnerite rahulolu koostöö üle haigekassaga	x
3. Kujundada inimeste teadlikkust ja suunata tervisekäitumist		
	Sotsiaalkampaaniate märgatavus	x
• Suurendada elanikkonna teadlikkust tervisesüsteemist ja tervisemõjuritest	Kindlustatute teadlikkus oma õigustest	x

- Tagada tervise edendamise ja haiguste ennetamise projektide sihipärane teostamine Vähiennetuse sõeluuringute hõlmatus x

4. Tagada ravikindlustusvahendite efektiivne kasutus ja ravikindlustussüsteemi jätkusuutlik areng

- Tõsta ravikindlustusvahendite kasutamise kulutõhusust Ravijuhu keskmine maksumus x

5. Tõhustada organisatsiooni toimimist

- Tõhustame organisatsiooni toimivust ja arendame haigekassa töötajate kompetentsust Töötajate rahulolu haigekassa juhtimise ja töökorraldusega x

x –tegevust ei mõõdetud/hinnatud esimeses kvartalis

Eelarve täitmise aruanne

Tabel 1. Eelarve 2011 I kvartal (tuhandetes eurodes)

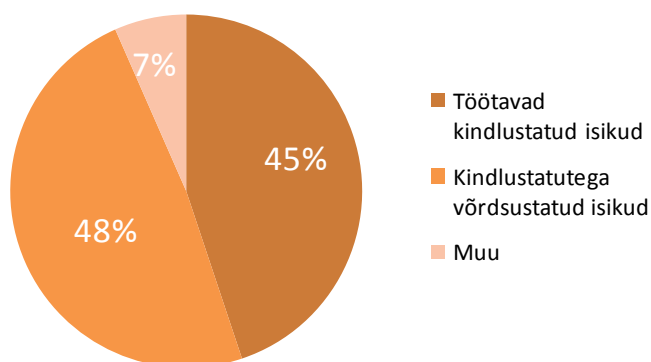
	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
HAIGEKASSA TULUD					
Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa	164 876	170 000	170 744	100,4	3,6
Kindlustatud isikuga võrdsustamise lepingu alusel laekuvad tulud	791	770	778	101,0	-1,6
Sissenõuded teistelt isikutelt	179	160	190	118,8	6,1
Finantstulud	1 202	760	342	45,0	-71,5
Muud tulud	249	350	350	100,0	40,6
Eelarve tulud kokku	167 297	172 040	172 404	100,2	3,1
HAIGEKASSA RAVIKINDLUSTUSE KULUD					
Tervishoiuteenuste kulud	122 106	131 146	129 008	98,4	5,7
Haiguste ennetuse kulud	1 695	1 823	1 711	93,9	0,9
Üldarstiabi kulud	15 985	16 785	16 680	99,4	4,3
Eriarstiabi kulud	96 357	103 890	102 453	98,6	6,3
Hooldusravi kulud	3 566	3 834	3 621	94,4	1,5
Hambaravi kulud	4 503	4 814	4 543	94,4	0,9
Tervise edendamise kulud	72	128	88	68,8	22,2
Kindlustatutele kompenseeritavate ravimite kulud	21 546	23 398	21 254	90,8	-1,4
Ajutise töövõimetuse hüvitiste kulud	23 312	26 507	23 949	90,3	2,7
Muude rahaliste hüvitiste kulud	2 039	2 383	1 875	78,7	-8,0
Muud kulud	2 850	2 598	2 212	85,1	-22,4
Riigieelarvest sihtotstarbeliselt finantseeritavad kulud	247	322	322	100,0	30,4
Muud ravikindlustushüvitiste kulud	2 603	2 276	1 890	83,0	-27,4
Ravikindlustuse kulud kokku	171 925	186 160	178 386	95,8	3,8
HAIGEKASSA TEGEVUSKULUD					
Personali- ja juhtimiskulud	1 094	1 123	1 162	103,5	6,2
Töötasu	815	836	866	103,6	6,3
sh juhataste liikmete tasu	30	30	30	100,0	0,0
Töötuskindlustus	11	11	11	100,0	0,0
Sotsiaalmaks	268	276	285	103,3	6,3
Majandamiskulud	247	257	230	89,5	-6,9
Infotehnoloogia kulud	139	204	178	87,3	28,1
Arenduskulud	14	61	46	75,4	228,6
Koolitus	10	25	18	72,0	80,0
Konsultatsioonid	4	36	28	77,8	600,0
Finantskulu	13	24	13	54,2	0,0
Muud tegevuskulud	119	109	125	114,7	5,0
Ravikindlustussüsteemi järelvalve	6	0	8	-	33,3
Avalikud suhted/teavitamine	6	5	6	120,0	0,0
Muud kulud	107	104	111	106,7	3,7
Haigekassa tegevuskulud kokku	1 626	1 778	1 754	98,7	7,9
EELARVE KULUD KOKKU	173 551	187 938	180 140	95,9	3,8
Aruandeperioodi jaotamata tulem	-6 254	-15 898	-7 736	48,7	23,7
KOKKU	167 297	172 040	172 404	100,2	3,1

Kindlustatute arv

Töötavate kindlustatute arvus suuri muutusi ei ole. Majandusliku olukorra paranemisega kaasneb tööpuuduse kasvu pidurdumine, mis väljendub vähenenud riigi poolt kindlustatute arvus.

Tabel 2. Kindlustatute arv

	31.03.2010	31.12.2010	31.03.2011	Muutus 12 kuu jooksul (isikute arv)	Muutus 3 kuu jooksul (isikute arv)	Muutus 12 kuu jooksul %
Kindlustatutega võrdsustatud isikud	607 351	609 467	610 434	3 083	967	0,5
Töötavad kindlustatud isikud	568 677	565 933	564 529	-4 148	-1 404	-0,7
Riigi poolt kindlustatud isikud	93 675	77 254	79 094	-14 581	1 840	-15,6
Välislepingu alusel kindlustatud isikud	3 515	3 586	3 589	74	3	2,1
Kokku	1 273 218	1 256 240	1 257 646	-15 572	1 406	-1,2

Joonis 1. Kindlustatute osakaal kogu kindlustatute arvust

Tulud

Tabel 3. Tulud (tuhandetes eurodes)

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa	164 876	170 000	170 744	100	4
Kindlustatud isikuga võrdsustamise lepingu alusel laekuvad tulud	791	770	778	101	-2
Sissenõuded teistelt isikutelt	179	160	190	119	6
Finantstulud	1 202	760	342	45	-72
Muud tulud	249	350	350	100	41
Kokku	167 297	172 040	172 404	100	3

Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa

Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa tulu on ligi 5,9 miljonit eurot suurem eelmise aasta I kvartali tulust.

Planeeritud I kvartali eelarve täideti 100%. I kvartali eelarve planeerimisel oli arvestatud eelmiste aastate sotsiaalmaksu laekumise suundumusega (23,9% aasta eelarvest).

Tabel 4. Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa I kvartalis 2006-2011 (tuhandetes eurodes)

	2006 I kvartal	2007 I kvartal	2008 I kvartal	2009 I kvartal	2010 I kvartal	2011 I kvartal
Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa tulu (miljon eurot)	126 615	158 274	191 713	187 575	164 876	170 744
Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa tulu kasv/(-) kahanemine võrreldes eelmise aastaga (tuhat eurot)	26 092	31 659	33 438	-4 138	-22 699	5 868
Sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa tulu laekumise kasv/(-) kahanemine võrreldes eelmise aastaga (%)	26,0	25,0	21,1	-2,2	-12,1	3,6

Kindlustatud isikuga võrdsustamise lepingu alusel laekuvad tulud

Vabatahtlike lepingute alusel tasuti aruandeperioodil kindlustusmaksleid 70,8 tuhat eurot. Kindlustatud isikuga võrdsustamise lepingu alusel saadud tulude hulgas kajastatakse ka Venemaa Föderatsiooni relvajõudude mittetöötavate pensionäride kindlustusmaksleid, mis olid 706,9 tuhat eurot.

Sissenõuded teistelt isikutelt

Põhjendamatu tasutud summade eest esitati nõudeid tervishoiuteenuste osutajatele, apteekidele, kindlustatutele ja tööandjatele.

Finantstulud

Finantstulu on haigekassa reserveid ja vaba raha investeringutesse paigutamist saadud tulu. Haigekassa finantsvahendeid haldab Rahandusministeerium, kes lähtub rahapaigutamisel kehtestatud investeerimispiirangutest ja normportfellidest. Reserveid vahendeid investeeritakse põhiliselt Euroopa Liidu valitsuste võlakirjadesse, madala krediidiriskiga ettevõtete võlakirjadesse ning hoiustesse.

2011. a esimese kvartali jooksul survestasid finantsturge järjest kasvavad poliitilised pinged Lähis-Ida ja Põhja-Aafrika riikides. Suurt volatiilsust maailma aktsia- ja võlakirjaturgudel põhjustasid ärevad uudised katastroofist räsitud Jaapanist. Toorainete hinnad tõusid ning kasvanud inflatsiooniootuses on hindade suund endiselt üles. Globaalne hinnatõus võib oluliselt mõjutada toetusmeetmete lõppemise tõttu niigi ohus

olevat maailmamajanduse taastumist, seda ka vaatamata sellele, et majandusnäitajad viitavad globaalse majanduse kriisist taastumisele. Euroalal on jätkuvaks suurimaks küsimärgiks riikide võime oma võlga teenindada. Portugali, Itaalia ja Hispaania 2011. a jaanuaris tehtud uued võlakirjaemissioonid osutusid küll väga edukaks, kuid finantsturgude pinged ja tähelepanu nende riikide suunas ei hajunud.

Reservide tootlus sõltub esmajärjekorras kehtestatud normportfelligist, võlakirjaturu dünaamikast mõjutatud sündmustest ja lühiajaliste hoiuste intressimääradest. Lähtudes reservide haldamisel investeerimispiirangutega kehtestatud konservatiivsest investeerimisstrateegiast, on reservide tootlused pikas ning keskpikas horisondis normportfelli tulususega sarnased või seda veidi ületavad.

Haigekassa reservkapitali ja riskireservi vahendite investeerimisest 2011. a esimese kvartali jooksul teenitud tulusused (ja võrdlus normportfelliga) olid järgmised:

Reservkapital

Portfell -0,33%, normportfell -2,67%, erinevus +2,34%.

Riskireserv ja tulem

Portfell +1,34%, normportfell +0,20%, erinevus +1,14%.

Olukorras kus valitsuste võlakirjade hinnad tegid 2011. a esimese kvartalis läbi suure hinnalanguse, suudeti Reservkapitali haldamisel võlakirjade hinnalangusega paratamatult kaasnevat negatiivset tulusust hoida võimalikult väiksena ja võrreldes võrdlusaluseks oleva normportfelliga saavutada märksa parem tulemus.

Tabel 5. Investeeringute põhinäitajad

	Riskireservi ja tulemi investeeringud		Reservkapitali investeeringud	
	Seisuga 31.03.2010	Seisuga 31.03.2011	Seisuga 31.03.2010	Seisuga 31.03.2011
Fondi maht soetusmaksumuses (tuhat eurot)	137 672	134 580	52 471	53 183
Fondi maht turuväärtuses (tuhat eurot)	137 891	134 859	53 373	53 518
Realiseeritud kasum aasta algusest (tuhat eurot)	766	427	579	543
Ümberhindluse kasum (tuhat eurot)	219	279	902	335
Tulusus aasta algusest (aasta baasil), (%)	2,88	1,34	3,36	-0,33
Investeeringute keskmine kestus päevades (aasta baasil)	0,24	0,17	1,71	1,31

Muud tulud (sh sihtfinantseerimine)

Sihtotstarbeline eraldi riigieelarvest viljatusravi kulude katmiseks oli aruandeperioodil 329,5 tuhat eurot, sihtfinantseerimise tulu eurole üleminekuks 15,3 tuhat eurot ja tulu mittekindlustatud isikute raviarvete töötlemisest 5 tuhat eurot.

Kulud

Haigekassa kulud jagunevad ravikindlustuse kuludeks ja haigekassa tegevuskuludeks.

Ravikindlustuse kulud

1. Tervishoiuteenuste kulud

Tervishoiuteenuste 2011. aasta eelarve planeerimisel lähtus haigekassa järgmistest eesmärkidest:

- tagada tervishoiuteenuste kättesaadavus vähemalt 2010. aasta eelarve täitmise prognoosi tasemel;
- tagada endoproteeside ja katarakti operatsioonide ravijärjekorrad 2010. aasta tasemel.

Lisaks võeti eelarve planeerimisel arvesse kehtivad ravijärjekorra maksimumpikkused¹, 2010. aasta eelarve täitmise prognoos ja alates 2011. aasta 1. jaanuarist kehtiv Eesti Haigekassa tervishoiuteenuste loetelu, mille alusel 2011. aastal rakendatakse üldarstiabi piirhindadele koefitsienti 0,97 ning ülejäänud tervishoiuteenuste piirhindadele koefitsienti 0,95.

Kokku tasus haigekassa tervishoiuteenuste eest I kvartalis 129 miljonit eurot, mis on 98,4% planeeritud kuludest ning 5,7% rohkem eelmise aasta sama perioodiga võrreldes. Täpsemad selgitused tervishoiuteenuste liikide osas on toodud järgnevates punktides.

Tabel 6. Tervishoiuteenuste kulud (tuhandetes eurodes)

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Haiguste ennetuse kulud	1 695	1 823	1 711	94	0,9
Üldarstiabi kulud	15 985	16 785	16 680	99	4,3
Eriarstiabi kulud	96 357	103 890	102 453	99	6,3
Hooldusravi kulud	3 566	3 834	3 621	94	1,5
Hambaravi kulud	4 503	4 814	4 543	94	0,9
Kokku	122 106	131 146	129 008	98	5,7

¹ Eesti Haigekassa nõukogu 06.03.2009 [otsus](#) nr 4.

1.1. Haiguste ennetamine

Haiguste ennetamisele I kvartaliks planeeritud 1,8 miljonist eurost kasutati 1,7 miljonit eurot (94%).

Tabel 7. Haiguste ennetamine (tuhandetes eurodes)

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Koolitervishoid	913	879	874	99	-4
Noorte reproduktiivtervise projekt	192	206	200	97	4
Rinnavähi varajane avastamine	161	234	209	89	30
Emakakaelavähi varajane avastamine	32	57	36	63	13
Südamehaiguste ennetamine	13	48	25	52	92
Osteoporoosi varajane avastamine	13	13	6	46	-54
Fenüülketonuuria ja hüpotüroosi uuringud	40	51	38	75	-5
Pärilike haiguste sünnieelne diagnostika	153	131	94	72	-39
Vastsündinute kuulmisskriining	65	70	56	80	-14
Noorsportlaste tervisekontroll	113	134	165	123	46
Muu ennetus	0	0	8	-	-
Kokku	1 695	1 823	1 711	94	1

Kavandatavast oluliselt vähem on kulusid olnud riskirühmadele suunatud südamehaiguste ja osteoporoosi ennetamise projektides, mis on seotud pere- ja eriarstide poolse väikesema vajadusega patsiente uuringutele suunata. Eelnevast aastast oluliselt on tõusnud noorsportlaste tervisekontrollide teostamise maht ja vastavalt on ka eelarve täitmine kavandatust suurem.

Tabel 8. Haiguste ennetamise projektide tulemused

	2010 I kvartali tegelik osalejate arv	2011 I kvartali planeeritud osalejate arv	2011 I kvartali tegelik osalejate arv	2011 I kvartali tegelik/ 2010 I kvartali tegelik
Koolitervishoid	148 753	156 671	151 736	97
Rinnavähi varajase avastamine	6 269	8 500	8 110	95
Noorte reproduktiivtervise projekt (ravijuhtude arv)	7 766	8 125	8 411	104
Noorsportlaste tervisekontroll	2 339	2 400	3 430	143
Pärilike haiguste sünnieelne diagnostika	552	525	500	95
Vastsündinute kuulmisskriining	3 573	3 650	3 111	85
Emakakaelavähi varajane avastamine	2 169	4 000	2 908	73
Fenüülketonuuria ja hüpotüroosi uuringud	3 554	4 150	3 370	81
Südamehaiguste ennetamine	336	1 300	621	48
Osteoporoosi varajane avastamine	271	325	216	66

Haiguste ennetamises I kvartali jooksul toimunud olulisemad tegevused ja muudatused:

- Sünnieelse diagnostika puhul on projektis osalenute arv olnud plaanikohane, ent seoses eelnevate sõeltestidega on invasiivsete uuringute vajadus olnud väikesem ning ka kulusid on kasutatud efektiivsemalt.
- Emakakaelavähi sõeluuringu tegevuste elluviimiseks toimus jaanuaris ja veebruaris teabekampaania. Ehkki osalejate arv on suurem 2010. aastast, jäi planeeritud osalejate arv emakaelavähi sõeluuringus saavutamata. Osalejate arvu suurendamiseks on SA Vähi Sõeluuringud ja Tervise Arengu Instituudi koostöös

valmimisel sõeluuringu tegevusjuhend, et integreerida sõeluuring enam tervishoiusüsteemi osaks.

- Südamehaiguste ennetamise projektis jälgitakse sellest aastast enam, et projekt oleks suunatud vaid kõrge riskiga täiskasvanutele. Märtsi lõpus toimus koolitus perearstidele ning aprillis käivitunud südamenädal peaks eeldatavalt projekti eesmärkide täitmisele kaasa aitama.
- Noorsportlaste tervisekontrolli vajadus on osutunud kavandatavast suuremaks ning seetõttu on kavas vaadata üle projekti kaasamise kriteeriumid, et tagada uuringud sportlastele, kelle sportimisintensiivsus on suurem või kellele pole varem uuringuid tehtud.

1.2. Üldarstiabi

2011. aasta I kvartalis olid kulud üldarstiabile 16,7 miljonit eurot, mis tähendab samaks perioodiks planeeritud eelarve täitmist 99% ulatuses. Suurima osakaalu (66%) üldarstiabi kogukuludest moodustasid kulud pearahale.

Tabel 9. Üldarstiabi tervishoiuteenused (tuhandetes eurodes)

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Baasraha	1 789	1 852	1 845	100	3
Kauguse lisatasu	76	84	83	99	9
Pearaha kuni 2 a vanuste kindlustatute eest	561	576	581	101	4
Pearaha 2 -70 a vanuste kindlustatute eest	8 668	8 912	8 761	98	1
Pearaha üle 70 a vanuste kindlustatute eest	1 650	1 710	1 732	101	5
Uuringute fond	3 093	3 472	3 522	101	14
Üldarstiabi reserv*	0	32	0	-	-
Perearsti nõuandetelefon	148	147	156	106	5
Kokku	15 985	16 785	16 680	99	4

*Üldarstiabi reservi on eelarves planeeritud vahendid raseduse jälgimiseks ja lahanguteks, mis täitmisel kajastuvad uuringufondi real.

Tabel 10. Perearsti nimistute ja nimistus olevate isikute arv

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali tegelik	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Nimistute arv			
Nimistute arv	803	803	0
Kauguse lisatasu saavate nimistute arv	191	202	6
Keskmine nimistu suurus (isikuid)	1 590	1 566	-2
Isikute arv			
Kuni 2 a isikute arv, kelle eest on makstud pearaha	29 031	29 155	0
2-70 a isikute arv, kelle eest on makstud pearaha	1 078 499	1 056 227	-2
Üle 70 a isikute arv, kelle eest on makstud pearaha	169 224	172 033	2
Kokku isikute arv, kelle eest on makstud pearaha	1 276 754	1 257 415	-2

Olulisimad muutused I kvartalis:

- Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga on 2011. aasta I kvartalis kulud üldarstiabile suurenenud 4%, mille peamiseks põhjuseks on üldarstiabi tervishoiuteenuste piirhindadele rakendatud koefitsiendi tõstmine 0,94-lt 0,97-le.
- Märkatav kasv (14%) on toimunud uuringute fondi kulutuste osas, mis viitab sellele, et perearstid on vaadeldaval perioodil teostanud mõnevõrra rohkem uuringuid ning mõju on avaldanud ka piirhindadele rakendatud koefitsiendi tõstmine.
- Üldarstiabi eelarve reservi planeeritud vahenditest tasuti normaalse raseduse jälgimise eest 3000 eurot (98% 2010. a I kvartaliga võrreldes). Kulud lahanguatele ja surnu transpordile olid 2011. aasta I kvartalis 11 tuhat eurot (79% 2010. aasta I kvartaliga võrreldes).
- Üleriigilise perearsti nõuandetelefoni 1220 teenuse raames vastati I kvartalis kokku 61 436 kõnele. Keskmiselt oli 683 kõnet päevas ning see on 2010. aasta I kvartalist suurem ligikaudu 8%.

1.3. Eriarstiabi

Eriarstiabi kulud olid I kvartalis kokku 102,5 miljonit eurot, sh keskostu tervishoiuteenuste kulu 2,8 miljonit eurot.

1.3.1. Eriarstiabi v.a keskostu tervishoiuteenused

Eriarstiabi eelarve täitmine oli 2011. a I kvartalis 99%. Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga suurenesid eriarstiabi kulud 6% (ilma ööpäevaringse valmisoleku tasudeta).

Võrreldes 2010. a eelarvega planeeriti kättesaadavuse tagamiseks 2011. a eriarstiabi eelarvesse kulude kasv 4%. Eriarstiabi kulude suurenemist on mõjutanud ka alates 01.01.2011 eriarstiabi tervishoiuteenustele rakendunud koefitsiendi suurenemine 0,95-le (eelmisel aastal oli see 0,94).

Eriarstiabi kuludest on 38% kasutatud ambulatoorsete ja päevaravi ning 62% statsionaarsete teenuste eest tasumiseks. Kulud ja ravijuhtude arv on 2010. a I kvartaliga võrreldes suurenenud kõikide ravitüüpide osas. Kõige enam on kasvanud ambulatoorsed ja päevaravi kulud ja ravijuhud, mis näitab, et üha enam osutatakse eriarstiabi teenuseid efektiivsemalt (ambulatoorses ja päevaravis).

Tabel 11. Eriarstiabi kulud (tuhandetes eurodes)

		2010	2011	2011	Eelarve	Muutus
		I kvartali	I kvartali	I kvartali	täitmine	võrreldes
		tegelik	eelarve	tegelik	%	2010. a
						I kvartaliga
						%
Sisehaigused		22 460	24 244	23 899	99	6
	ambulatoorne	4 306	4 758	5 032	106	17
	päevaravi	1 396	1 675	1 513	90	8
	statsionaarne	16 758	17 811	17 354	97	4
Kirurgia		17 495	18 390	18 390	100	5
	ambulatoorne	3 130	3 215	3 378	105	8
	päevaravi	848	810	832	103	-2
	statsionaarne	13 517	14 365	14 180	99	5
Sünnitusabi ja günekoloogia		9 647	10 210	9 801	96	2
	ambulatoorne	4 389	4 624	4 718	102	7
	päevaravi	531	558	628	113	18
	statsionaarne	4 727	5 028	4 455	89	-6
Onkoloogia		8 112	9 451	9 144	97	13
	ambulatoorne	4 127	4 671	4 888	105	18
	päevaravi	317	622	354	57	12
	statsionaarne	3 668	4 158	3 902	94	6
Ortopeedia		8 249	8 530	8 862	104	7
	ambulatoorne	1 765	1 781	1 865	105	6
	päevaravi	442	518	483	93	9
	statsionaarne	6 042	6 231	6 514	105	8
Psühhiaatria		4 401	4 982	4 678	94	6
	ambulatoorne	1 293	1 321	1 322	100	2
	päevaravi	18	22	44	200	144
	statsionaarne	3 090	3 639	3 312	91	7
Pediaatria		4 085	4 241	3 827	90	-6
	ambulatoorne	1 052	1 067	1 070	100	2
	päevaravi	96	122	82	67	-15
	statsionaarne	2 937	3 052	2 675	88	-9
Oftalmoloogia		3 986	4 197	4 108	98	3
	ambulatoorne	1 987	2 086	2 091	100	5
	päevaravi	1 783	1 875	1 775	95	0
	statsionaarne	216	236	242	103	12

Neuroloogia		3 170	3 287	3 325	101	5
	ambulatoorne	1 480	1 463	1 527	104	3
	päevaravi	5	5	12	240	140
	statsionaarne	1 685	1 819	1 786	98	6
Pulmonoloogia		2 875	3 062	3 249	106	13
	ambulatoorne	1 283	1 336	1 481	111	15
	statsionaarne	1 592	1 726	1 768	102	11
Otorinolarüngoloogia		2 460	2 578	2 725	106	11
	ambulatoorne	1 161	1 209	1 288	107	11
	päevaravi	373	446	497	111	33
	statsionaarne	926	923	940	102	2
Taastusravi		2 136	2 308	2 353	102	10
	ambulatoorne	1 071	1 115	1 179	106	10
	statsionaarne	1 065	1 193	1 174	98	10
Infektsioonhaigused		1 384	1 575	1 608	102	16
	ambulatoorne	410	432	492	114	20
	statsionaarne	974	1 143	1 116	98	15
Dermatoveneroloogia		1 099	1 184	1 172	99	7
	ambulatoorne	920	990	988	100	7
	päevaravi	18	22	21	95	17
	statsionaarne	161	172	163	95	1
Esmane järelravi		347	357	421	118	21
	statsionaarne	347	357	421	118	21
Eriarstiabi (va valmisolekutasu)		91 906	98 596	97 562	99	6
	ambulatoorne	28 374	30 068	31 319	104	10
	päevaravi	5 827	6 675	6 241	93	7
	statsionaarne	57 705	61 853	60 002	97	4
Valmisolekutasu		2 084	2 106	2 106	100	1
Kokku		93 990	100 702	99 668	99	6

Tabel 12. Eriarstiabi ravijuhud

		2010	2011	2011	Eelarve	Muutus
		I kvartali	I kvartali	I kvartali	täitmise	võrreldes
		tegelik	eelarve	tegelik	%	2010. a
						I kvartaliga
						%
Sisehaigused		101 988	108 039	107 424	99	5
	ambulatoorne	88 127	93 470	92 984	99	6
	päevaravi	998	1 100	1 128	103	13
	statsionaarne	12 863	13 469	13 312	99	3
Kirurgia		87 046	91 414	94 172	103	8
	ambulatoorne	73 551	77 246	79 663	103	8
	päevaravi	2 519	2 913	3 089	106	23
	statsionaarne	10 976	11 255	11 420	101	4
Sünnitusabi ja günekoloogia		128 441	133 358	129 145	97	1
	ambulatoorne	116 131	120 599	116 929	97	1
	päevaravi	3 962	4 297	4 717	110	19
	statsionaarne	8 348	8 462	7 499	89	-10
Onkoloogia		21 400	24 162	23 900	99	12
	ambulatoorne	18 534	20 803	20 963	101	13
	päevaravi	490	826	655	79	34
	statsionaarne	2 376	2 533	2 282	90	-4
Ortopeedia		60 019	64 239	66 125	103	10
	ambulatoorne	55 587	59 620	61 302	103	10
	päevaravi	930	1 095	1 113	102	20
	statsionaarne	3 502	3 524	3 710	105	6
Psühhiaatria		58 720	58 567	61 236	105	4
	ambulatoorne	56 049	55 746	58 406	105	4
	päevaravi	55	57	116	204	111
	statsionaarne	2 616	2 764	2 714	98	4

Pediaatria		35 746	36 856	37 957	103	6
	ambulatoorne	27 453	28 214	29 509	105	7
	päevaravi	395	483	405	84	3
	statsionaarne	7 898	8 159	8 043	99	2
Oftalmoloogia		86 483	91 216	93 139	102	8
	ambulatoorne	82 390	86 925	88 959	102	8
	päevaravi	3 700	3 901	3 781	97	2
	statsionaarne	393	390	399	102	2
Neuroloogia		31 616	33 192	35 589	107	13
	ambulatoorne	29 926	31 325	33 657	107	12
	päevaravi	15	14	51	364	240
	statsionaarne	1 675	1 853	1 881	102	12
Pulmonoloogia		15 506	15 899	18 005	113	16
	ambulatoorne	14 666	14 996	17 072	114	16
	statsionaarne	840	903	933	103	11
Otorinolarüngoloogia		47 377	48 195	53 191	110	12
	ambulatoorne	43 437	44 017	48 600	110	12
	päevaravi	1 198	1 503	1 761	117	47
	statsionaarne	2 742	2 675	2 830	106	3
Taastusravi		15 896	16 463	17 944	109	13
	ambulatoorne	14 338	14 802	16 312	110	14
	statsionaarne	1 558	1 661	1 632	98	5
Infektsioonhaigused		8 378	8 648	9 345	108	12
	ambulatoorne	5 239	5 284	5 347	101	2
	statsionaarne	3 139	3 364	3 998	119	27
Dermatoveneroloogia		42 530	43 982	44 073	100	4
	ambulatoorne	42 077	43 520	43 607	100	4
	päevaravi	117	120	144	120	23
	statsionaarne	336	342	322	94	-4
Esmane järelravi		541	550	594	108	10
	statsionaarne	541	550	594	108	10
Kokku		741 687	774 780	791 839	102	7
	ambulatoorne	667 505	696 567	713 310	102	7
	päevaravi	14 379	16 309	16 960	104	18
	Statsionaarne kokku	59 803	61 904	61 569	99	3
Valmisolekutasu maksmine		57	95	95	100	67
Kokku		741 744	774 875	791 934	102	7

Olulisimad muutused erialati I kvartalis:

- **Onkoloogia** eriala ravijuhud ja kulud suurenesid võrreldes eelmise aasta sama perioodiga, kuid jäid planeeritust siiski väiksemaks. Ravijuhtude kasvu põhjuseks on pahaloomuliste kasvujate esmasjuhtude arvu igaaastane kasv. Samuti kasvab ka nende haigete arv, kes vajavad korduvalt ravi.
- **Psühhiaatria** eriala ravijuhtude arvu kasv paaril viimasel aastal näitab suurenevat vajadust psühhiaatriliste teenuste järele, mis on kooskõlas haigekassa ja erialaseltsi poolt antud hinnanguga psühhiaatria eriala teenuste järele. Ravijuhtude arv erialal on kasvanud 4%. Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga on ravijuhtude arv suurenenud kõikide ravitüüpide osas.
- **Pediaatria** eriala ravijuhtude arv on eelmise aasta sama perioodiga võrreldes suurenenud. Ravijuhtude arvu suurenemist on mõjutanud kuni 5-aastaste laste osakaalu suurenemine laste koguarvust. Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga on ravikulud erialal sealjuures vähenenud.
- **Otorinolarüngoloogia** erialal on võrreldes eelmise aastaga suurenenud nii ravijuhud kui kulud ja seda kõikide ravitüüpide lõikes. Põhjuseks on siis see, et aastate jooksul on eriala eelarvet ja juhtude arvu oluliselt vähendatud (2011. a I kvartali eelarve on väiksem kui 2009. a I kvartali eelarve).

- Kõige enam suurenesid eelmise aastaga võrreldes **infektsioonhaiguste** eriala kulud. Kulude suurenemise põhjuseks on ka ravijuhtude arvu kasv, mis on tingitud viiruslikest nakkustest (sh ka HIV-nakkus) põhjustatud ravijuhtude arvu tõusust. Erialaselt hinnangul kasvab iga aasta eriala ravijuhtude arv jätkuvalt HIV infektsiooni ravijuhtude arvu suurenemisest. Samuti prognoositakse AIDSi diagnoosiga isikute arvu ja HIV infektsiooni spetsiifilist (antiretroviirus) ravi vajavate patsientide arvu kasvu.
- **Esmase järelravi** ravijuhud ja kulud on suurenenud planeeritust enam. Haiglaravil viibinud patsientide senisest suurem suunamine esmasele järelravile on võimaldanud vahendeid tõhusamalt kasutada, sest enam spetsialiseerunud ja kõrgtehnoloogiaga piirkondlike ning keskhaiglate ressursid vabaneb järgmiste patsientide aktiivraviks.

Eriarstiabi erijuhud

Eelarve koostamisel ja kasutamise jälgimisel arvestatakse eraldi mitut eriarstiabi ravivajadust: endoproteesimised, sünnitused, kardiokirurgilised operatsioonid, kataraktioperatsioonid ja organsiirdamised.

Sünnitusi ja erakorralisi kardiokirurgilisi operatsioone ei saa täpselt planeerida ning endoproteesimise ja kataraktioperatsioonide järjekorrad on pikad, samas on haigekassa huvi tagada kindlustatutele nende teenuste kättesaadavus ja seetõttu jälgitakse neid ravijuhte eraldi. Ülevaate nende teenuste kuludest ja ravivajadusest annab tabel 13 ja 14.

Tabel 13. Eriarstiabi erijuhtude kulud (tuhandetes eurodes)

	Kulu					Muutus %			
	2007 I kvartal	2008 I kvartal	2009 I kvartal	2010 I kvartal	2011 I kvartal	2008/ 2007	2009/ 2008	2010/ 2009	2011/ 2010
Endoproteesid	2 750	3 044	3 115	2 916	2 791	11	2	-6	-4
Sünnitused	2 006	3 088	2 986	2 865	2 599	54	-3	-4	-9
Kardiokirurgilised operatsioonid	2 423	2 255	2 653	2 083	2 407	-7	18	-21	16
Katarakti-operatsioonid	1 530	1 843	1 870	1 696	1 726	20	1	-9	2
Kardioverterid	-	-	-	251	399	-	-	-	59
Organsiirdamised	-	-	-	119	163	-	-	-	37
Kokku	8 709	10 230	10 624	9 930	10 085	17	4	-7	2

Tabel 14. Eriarstiabi erijuhud

	Erijuhtude ravijuhud, tegelik					Muutus %			
	2007 I kvartal	2008 I kvartal	2009 I kvartal	2010 I kvartal	2011 I kvartal	2008/ 2007	2009/ 2008	2010/ 2009	2011/ 2010
Endoproteesid	798	817	831	798	742	2	2	-4	-7
Sünnitused	2 855	3 772	3 697	3 741	3 319	32	-2	1	-11
Kardiokirurgilised operatsioonid	289	253	272	243	256	-12	8	-11	5
Katarakti-operatsioonid	2 676	3 126	3 185	3 449	3 545	17	2	8	3
Kardioverterid	-	-	-	18	31	-	-	-	72
Organsiirdamised	-	-	-	13	15	-	-	-	15

Eelmise aasta sama perioodiga võrreldes on enam vähenenud sünnituste arv (11%), vähem tehti ka endoproteesimisi (7%). Endoproteesimise järjekorras olevate isikute arv on viimastel aastatel olnud stabiilne.

Kui eelmisel aastal nende operatsioonide arv vähenes, siis nüüd on kataraktioperatsioonide arv hakanud jälle suurenema. Kataraktioperatsiooni ootavate

patsientide arv on aastaga oluliselt suurenenud ja vajadus teenuse järele kasvab. Arvestades 2011. a eelarvesse planeeritud lõikuseid ja asutuste poolt lõigatud patsientide reaalselt keskmist ooteaega, püsib järjekordade pikkus veel lubatud aja piires.

Iga aastaga suureneb isikute arv, kellele paigaldatakse kardiovertereid või kes vajavad organsiirdamisi. Haigekassa rahastab tsentraalselt organsiirdamistest maksa- ja neerusiirdamisi. 2011. aastal kasvab neerusiirdamiste arv, kuna sobivate doonorneerude puudumise tõttu tehti neid operatsioone 2010. aastal tavapärasest vähem.

1.3.2. Keskostu tervishoiuteenused

Keskostu tervishoiuteenuste puhul on tegemist kallihinnaliste tervishoiuteenustega, mis on mõeldud raskete ja harva esinevate haigusjuhtumite raviks.

Võrreldes 2010. aasta I kvartaliga on 2011. aasta I kvartali keskostu tervishoiuteenuste kasutus ligi viiendiku võrra suurenenud. Lisaks teenuste kasutuse kasvule, tõstis sellest aastast kulusid bioloogilist ravi saava diagnoosirühma laiendamine – ravi saajate hulka lisandusid raskekujulist astmat ja psoriaasi põdevad patsiendid – ja uue ravimi, romiplastiinravi, lisamine keskostu ravimite hulka.

Tabel 15. Keskostu tervishoiuteenused (tuhandetes eurodes)

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Keskostu ravimid	1 431	1 966	1 788	91	25
Peritoneaaldialüüs	383	415	344	83	-10
Hematoloogia ravikuurid	268	344	394	115	47
Luuüdi transplantatsioon	198	305	140	46	-29
Kohleaarimplantatsioon	34	75	35	47	3
Kindlustatute vältimatu transport (lennuk, kopter)	24	42	50	119	108
Patoanatomiline lahang	17	18	16	89	-6
Antidoodid, raviseerumid	12	12	12	100	0
Kusepõie sfinkteri protees	0	11	6	55	-
Kokku	2 367	3 188	2 785	87	18

Tabel 16. Keskostu tervishoiuteenuste ravijuhud

	2010 I kvartal tegelik		2011 I kvartal tegelik		Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %	
	RJ	RJKM	RJ	RJKM	RJ	RJKM
Keskostu ravimid	913	1 567	1 179	1 517	29	-3
Peritoneaaldialüüs	238	1 609	210	1 638	-12	2
Hematoloogia ravikuurid	65	4 123	82	4 805	26	17
Luuüdi transplantatsioon	20	9 900	34	4 118	70	-58
Kohleaarimplantatsioon	4	8 500	3	11 667	-25	37
Kindlustatute vältimatu transport (lennuk, kopter)	18	1 333	33	1 515	83	14
Patoanatomiline lahang	116	147	117	137	1	-7
Antidoodid, raviseerumid	2	6 000	2	6 000	0	0
Kusepõie sfinkteri protees	-	-	1	6 000	-	-

I kvartalis rahastati planeeritust rohkem **hematoloogia ravikuure** hüübivushäiretega patsientidele ja **vältimatut lennutransporti** kriitilises seisus patsientide viimiseks vajalikku arstiabi andvasse haiglasse. Nagu oli planeeritud, ostsid haiglad välja aastased **antidootide ja raviseerumite** varud mürgistuste raviks.

Teiste keskostu tervishoiuteenuste kasutus jäi aruandeperioodil planeeritust väikemaks.

Keskostu ravimite reall tasuti bioloogilist ravi reumatoloogilistele, gastroenteroloogilistele, raskekujulise astma ja psoriaasiga patsientidele, ensüümravi Gaucher' haiguse I tüübi korral, psühhiaatriliste haiguste ravi süstitava risperidooni depooormiga, Fabry tõve ravi, akromegaalia, neuroendokriinkasvajate hormoonravi, erütropoetiinravi statsionaaris viibivatele patsientidele ning uue teenusena täiskasvanute idiopaatilise trombotsütopeenilise purpura ravi romiplastiiniga. Keskostu ravimite kasutus on jäänud planeeritust tagasihoidlikumaks, sest 2011. aastast lisandunud uute ravimiteenuste kasutusega ei jõutud kohe aasta algusest täies mahus alustada.

Luuüdi transplantatsiooni eelarvest alustas haigekassa sellel aastal ka luuüdi doonorite tüpiseerimise rahastamisega. Vabatahtlikud luuüdi doonorid saavad peale luuüdi tüpiseerimist liituda Soome Punase Risti Vereteenistuse Luuüdi Doonorite Registriga, et aidata raskeid haigeid ka väljaspool Eestit. Sellega laieneb ka Eesti patsientide doonorite valik, sest luuüdi doonorite registrite andmeid vahendatakse üle maailma, kõigi liitujate vahel.

Luuüdi transplantatsiooni ravijuhu keskmine maksumus osutus planeeritust rohkem kui poole väiksemaks, sest aruandeperioodil osutati peamiselt luuüdi kogumise ja tüpiseerimise teenust. Kogutud luuüdi kallihinnalised siirdamise operatsioonid lükkuvad edasi järgmisse perioodi. Planeeritust väiksemaks osutus **peritoneaaldialüüsi** vajajate arv ja **patoanatomilise lahangu** keskmine maksumus. Perioodiks planeeritud üks **kusepõie sfinkteri proteesi** operatsioon ja kaks **kuulmisimplantaadi operatsiooni** lükkusid patsientide tervisest oleneval põhjusel edasi II kvartalisse.

Kuna raskekujulised ja harva esinevad haigusjuhud ei ole päris täpselt kvartalite kaupa ette planeeritavad, siis tasuti enamkasutatud tervishoiuteenuste kulud alatäidetud teenuste mahtude arvelt.

1.3.3 Peamiste kasutusnäitajate võrdlus eriarstiabis

Tabel 17. Peamised eriarstiabi kasutuse näitajad

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali tegelik	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Ravijuhu keskmine maksumus (RJKM) eurodes			
ambulaatorne	43	44	2
päevaravi	405	368	-9
statsionaarne	965	974	1
Statsionaarsete voodipäevade arv	354 234	364 348	3
Keskmine statsionaarsel ravil viibimine päevades	5,92	5,92	0
Ambulaatorsete vastuvõttude arv	879 117	933 170	6
ambulaatorne	863 716	915 202	6
päevaravi	15 401	17 968	17
Ambulaatorseid vastuvõtte ravijuhu kohta	1,29	1,28	-1
ambulaatorne	1,29	1,28	-1
päevaravi	1,07	1,06	-1
Eriarstiabi teenuseid kasutanud isikute arv	384 350	402 702	5
ambulaatorne	366 701	384 616	5
päevaravi	12 966	15 242	18
statsionaarne	49 598	51 208	3
Ravijuhtude arv isiku kohta	1,93	1,97	2
ambulaatorne	1,82	1,85	2
päevaravi	1,11	1,11	0
statsionaarne	1,21	1,20	0

Vältimatu abi osakaal ravikuludest (%)	47	45	-2
ambulatoorne	17	18	1
päevaravi	9	8	-1
statsionaarne	65	63	-2
Vältimatu abi osakaal ravijuhtudest (%)	19	20	1
ambulatoorne	15	16	1
päevaravi	13	10	-3
statsionaarne	61	61	0
Operatsioonide arv	39 954	42 575	7
sh abortide arv	1 088	988	-9
sünnituste arv	3 741	3 319	-11
ambulatoorne	5 127	5 200	1
päevaravi	11 755	14 078	20
statsionaarne	23 072	23 296	1

Muutused võrreldes 2010. aasta I kvartaliga

- **Ravijuhu keskmine maksumus (RJKM)** on ambulatoorses ja statsionaarses ravis suurenenud, mida on mõjutanud alates 01.01.2011 eriarstiabi tervishoiuteenuste piirhindadele rakendunud koefitsiendi suurenemine 0,95-le (eelmisel aastal oli see 0,94).
- **Statsionaarsete voodipäevade arvu** suurenemise põhjuseks on statsionaarsete ravijuhtude arvu kasv. **Keskmine statsionaarsel ravil viibimine** on jäänud samaks.
- **Ambulatoorsete vastuvõttude** üldarv on suurenenud nagu ka ambulatoorsete ravijuhtude arv. Sealjuures **vastuvõttude arv ravijuhu kohta** on veidi vähenenud.
- **Eriarstiabi teenuseid kasutanud isikute arv** on suurenenud kõikide ravitüüpide lõikes. Suurem isikute arvu kasv on olnud ambulatoorses ja päevaravis, mis näitab, et üha enam osutatakse eriarstiabi teenuseid senise haiglaravi asemel haiglaväliselt kasutades efektiivsemalt ravikindlustuse ressursse.
- **Vältimatu abi ravijuhtude osakaal** kokku suurenes ja seda ambulatoorsete ravijuhtude arvelt. Sellega kaasnes ka ambulatoorsetes **ravikuludes vältimatu abi osakaalu** suurenemine. Kokku vältimatu abi kulude osakaal vähenes, sest statsionaarsete kui kallimate ravijuhtude vältimatu abi osakaal vähenes.
- **Operatsioonide arv.** Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga teostati I kvartalis operatsioone rohkem kõikide ravitüüpide osas, enim päevaravis, mille põhjuseks on 2011. aasta eelarve planeerimisel eesmärgiks seatud päevaravi (s.h päevakirurgia) ravijuhtude arvu suurendamine.

1.3.3. Ravimikulu eriarstiabi teenustes

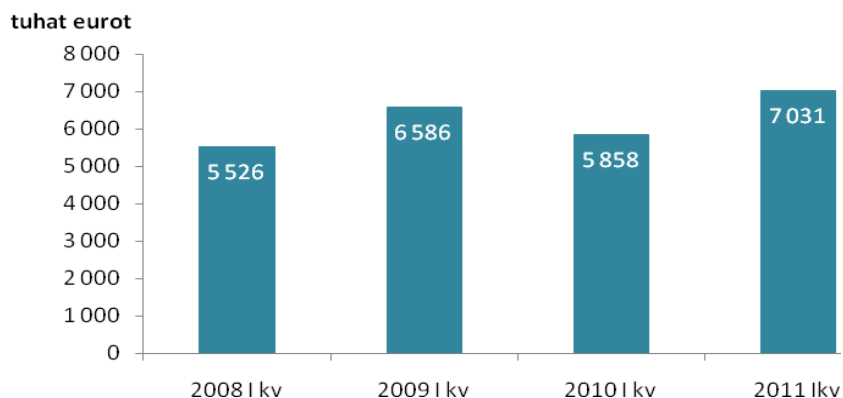
Haigekassa hüvitab eriarstiabi teenustena eraldi ka ravimeid, mis ei kuulu voodipäeva piirhinna sisse. Sellega seotud kulud kaetakse eriarstiabi eelarvest vastavalt tervishoiuteenuste loetelu tingimustele.

Kui perioodil 2008-2009 eriarstiabi eelarvest tasutud ravimikulud suurenesid, siis aastal 2010 ravimite kulu vähenes põhjusel, et statsionaarses nefroloogias kasutatud erütropoetiin hakati patsientidele hüvitama soodusravimite loetelu alusel.

Võrreldes 2010. a I kvartaliga on eriarstiabi eelarvest tasutud ravimikulud suurenenud ja selle põhjuseks on keemiaravi kulude kasv ja keskostust rahastatava bioloogilise ravi laialdasem kasutamine.

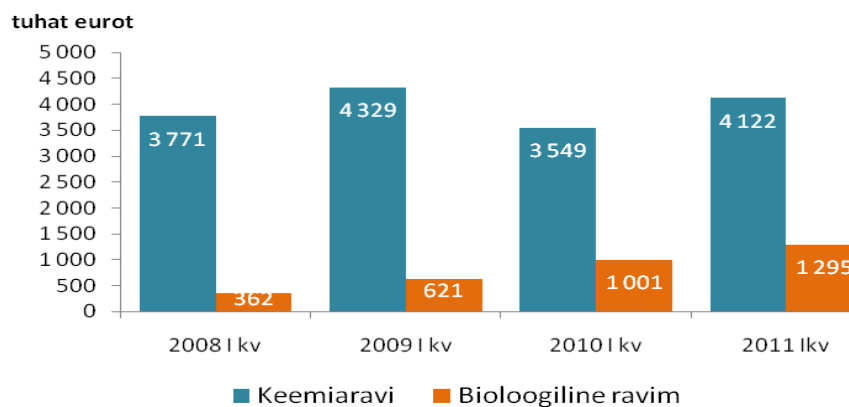
Tabel 18. Ravimikulu eriarstiabis

	2008 I kvartali tegelik	2009 I kvartali tegelik	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali tegelik
Ravimikulu eriarstiabis (tuhat eurot)	5 526	6 586	5 858	7 031
Muutus võrreldes eelmise aastaga (%)	-	19,2	-11,1	20,0

Joonis 3. Ravimikulu eriarstiabi teenustes 2008 I kvartal – 2010 I kvartal

Viimaste aastate suurimad kulud ravimitele on olnud püsivalt onkoloogia erialal (keemiaravi), moodustades aruandeperioodil kogu eriarstiabi ravimikulust 42,8%. Onkoloogia eriala kogukulust, mis 2011. aasta I kvartalis oli *ca* 9 miljonit eurot, moodustas hüvitatud ravimikulu *ca* 38,5%. Pidevalt on suurenenud keemiaravi kulud ka hematoloogia erialal ning samuti bioloogilise ravimi kulud, mis tasutakse keskkostu tervishoiuteenuste eelarvest.

Joonis 4. Keemiaravi ja bioloogilise ravi kulud 2008 I kvartal – 2011 I kvartal

1.4. Hooldusravi

2011. aasta I kvartalis tasus haigekassa hooldusravi teenuste eest 3,6 miljonit eurot, mis on 2% võrra rohkem eelmise aasta sama perioodi kuludega võrreldes. Kasv on põhjustatud nii tervishoiuteenuste piirhindadele rakendatava koefitsiendi muutusest käesoleva aasta algusest, kui ka haigekassa eesmärgipärasest tegevusest parandada ambulatoorselt osutatavate hooldusravi teenuste kättesaadavust. Viimasest on tingitud ka 2011. aasta I kvartali ambulatoorse hooldusravi kulude kasv 10% võrra, seejuures enim on kasvanud koduõenduse kulud.

Tabel 19. Hooldusravi kulud (tuhandetes eurodes)

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Statsionaarne hooldusravi	2 885	3 079	2 873	93	0
Ambulatoorne hooldusravi, sh	681	755	748	99	10
Koduõendus	579	646	641	99	11
Vähihaigete kodune toetusravi	82	89	88	99	7
Geriaatriline hindamine	20	20	19	95	-5
Kokku	3 566	3 834	3 621	94	2

Kuigi statsionaarse hooldusravi kulud on planeeritust väiksemad nagu ka ravijuhu keskmine maksumus, on ravijuhtude arv kasvanud 7% võrra. See on kooskõlas 2011. a statsionaarse hooldusravi eelarve planeerimisel tehtud otsusega suurendada ravijuhtude arvu 2010. aastaga võrreldes seoses omaosaluse rakendamise ja statsionaarse hooldusravi rahastamisega.

Veelgi enam on 2010. a. I kvartaliga võrreldes suurenenud ambulatoorse hooldusravi juhtude arv (kokku 12%, s.h koduõenduse ravijuhud 15%), mis on seotud kättesaadavuse parandamiseks eelarvesse planeeritud ravijuhtude kasvuga. Koduõenduse ravijuhu keskmise maksumuse planeerimisel eeldati, et ambulatoorselt ravitakse neid patsiente, kes varem oleks suunatud statsionaari, mistõttu need ravijuhud oleksid keskmisest pikemad ja kallimad ning ühel raviarvel on rohkem visiite ja tegevusi. I kvartali jooksul ei ole see siiski realiseerunud ning tegelik RJKM on jäänud 3% võrra planeeritust madalamaks.

Ambulatoorse hooldusravi juhtude kasvuga on kaasnenud nii visiitide kui ravi saanud isikute arv.

Tabel 20. Hooldusravi juhud ja ravijuhu keskmine maksumus

	2010 I kvartali tegelik		2011 I kvartali tegelik		Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %	
	RJ	RJKM	RJ	RJKM	RJ	RJKM
Statsionaarne hooldusravi	3 552	812	3 786	759	7	-7
Ambulatoorne hooldusravi, sh	5 712	119	6 392	117	12	-2
Koduõendus	4 419	131	5 066	127	15	-3
Vähihaigete kodune toetusravi	949	86	1 003	88	6	2
Geriaatriline hindamine	344	58	323	59	-6	2
Kokku	9 264	385	10 178	356	10	-8

Tabel 21. Ambulatoorse hooldusravi visiidid

	2010 I kvartali		2011 I kvartali		Muutus võrreldes	
	tegelik		tegelik		2010. a I kvartaliga	
	Visiite	Isikuid	Visiite	Isikuid	Visiite	Isikuid
Koduõendus	35 699	2 111	39 071	2 449	9	16
Vähihaigete kodune toetusravi	3 614	345	3 779	349	5	1

1.5. Hambaravi

Ravikindlustuse seaduse kohaselt tasub haigekassa kuni 19-aastaste kindlustatud isikute hambaraviteenuste eest. Täiskasvanud isikute hambaravi eest tasub haigekassa ainult siis, kui teenust on osutatud vältimatu abi korras.

Haigekassa tasus 2011. aasta I kvartalis hambaraviteenuste eest 4,5 miljonit eurot, mis moodustab planeeritust 94%. Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga on kulud siiski suurenenud 1%. Eelmise aasta sama perioodiga võrreldes vähenesid laste hambahaiguste ennetuse, suurenesid aga ortodontia kulud ja ravijuhud.

Tabel 22. Hambaravi kulud (tuhandetes eurodes)

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Laste hambaravi	3 556	3 704	3 493	94	-2
Ortodontia	687	831	781	94	14
Täiskasvanute vältimatu hambaravi	160	175	181	103	13
Hambahaiguste ennetus	100	104	88	85	-12
Kokku	4 503	4 814	4 543	94	1

Tabel 23. Hambaravi ravijuhud

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Laste hambaravi	75 941	77 804	77 793	100	2
Ortodontia	9 479	11 103	10 694	96	13
Täiskasvanute vältimatu hambaravi	4 322	4 653	4 667	100	8
Hambahaiguste ennetus	6 868	7 153	6 090	85	-11
Kokku	96 610	100 713	99 244	99	3

Laste hambaravi ravijuhte osutati planeeritud mahus, kuid väiksema ravijuhtu keskmise maksumusega.

Ravijuhtude arv oli planeeritust väiksem hambahaiguste ennetuse ravijuhtude korral. Hambahaiguste ennetamise kulude ja ravijuhtude vähenemise põhjuseks oli hambahaiguste ennetuse sihtrühma kuuluvate laste arvu vähenemine.

Kuigi 2011. aastaks planeeriti vajadusest lähtuvalt juba ortodontia eelarvesse kulude ja ravijuhtude kasv, osutusid tegelikud kulud ja ravijuhud I kvartalis planeeritust väiksemaks. Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga on ortodontia ravijuhud ja kulud siiski kasvanud üle 10%.

2. Tervise edendamise kulud

Haigekassa tegeleb tervise edendamisega projektitöö kaudu vastavalt haigekassa nõukogu kinnitatud prioriteetidele ja kooskõlastatult Sotsiaalministeeriumiga.

Tervise edendamisele planeeritud 127 tuhandest eurost I kvartalis kasutati 87,7 tuhat eurot (69%). Eelarve alataitmine on tingitud sellest, et enamus tervist edendavate projektide lepingud sõlmiti alles veebruaris-märtsis peale 2010. aasta tegevuste koondaruannete laekumist ja I kvartali tegevusi viidi ellu planeeritust väiksemas mahus.

I kvartalis sõlmiti 2011. aasta tegevuseks kokku 27 uut tervist edendava projekti lepingut ning eelnevast aastast on veel teostamisel kaks projekti. Osa projekte käivitatakse aasta jooksul, need on peamiselt suunatud patsiendijuhendmaterjalide koostamisele.

- Lepingud on sõlmitud 17 paikkonna vigastuste vältimise projekti elluviimiseks. Sõlmiti koostöölepe Päästeameti, Politsei- ja Piirivalveameti, Eesti Punase Risti ja Eesti Kaitseliiduga õpilastele suunatud ohutusalase õppe läbiviimiseks, mida toetatakse paikkondlikest projektidest.
- 10. märtsil toimus projektijuhtide seminar, kus anti tagasisidet 2010. aasta tegevuste kohta ja tutvustati kolme projektorganisatsiooni välishindamise tulemusi.
- Märtsist jätkus teise osana kampaania „Erinevus on ravimi hinnas“. Kampaania teavet edastatakse nii televisiooniklippide kaudu kui sisetranspordis, samuti päevalehtedes teemaartiklitena haigekassa terviselehekülgedel.

Tervise Arengu Instituudi, sotsiaalministeeriumi, Eesti Tervisedenduse Ühingu ja WHO Eesti esindusega koostöös tehakse ettevalmistusi iga-aastase üleriigilise tervise edendamise konverentsi läbiviimiseks, mis sellel aastal keskendub laste ja noorte tervisele. Konverents „Võti tulevikku - lapsed ja noored“ toimub 10. juunil Tartus.

3. Kindlustatutele kompenseeritavad ravimid

2011. aasta I kvartalis kindlustatutele kompenseeritud ravimite summa on 21,3 miljonit eurot, mis moodustab 2011. aastaks ravimihüvitistele planeeritud eelarvest (97,4 miljonit eurot) 22%. I kvartaliks planeeritud eelarve täitus 91% ulatuses.

Aasta algusest kehtima hakanud euro tekitas tõenäoliselt olukorra, kus paljud ravimid osteti välja juba eelmise aasta lõpus, mistõttu jäi I kvartaliks ravimihüvitiste kompenseerimiseks planeeritud eelarve täitmata. Seda kinnitab ka asjaolu, et haigekassa poolt 2011. aasta jaanuaris ja veebruaris soodusravimite hüvitamiseks tehtud kulutuste trend püsis 2010. aasta samade kuudega sarnane ning kulude muutus eelmise aastaga võrreldes tekkis alles märtsis.

Tabel 24. Kindlustatutele kompenseeritud ravimid (tuhandetes eurodes)

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali tegelik	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %	Kulutuste osakaal soodusliigiti %	
				2010	2011
				100% kompenseeritavad ravimid	10 135
90% kompenseeritavad ravimid	6 011	5 900	-1,8	27,9	27,8
75% kompenseeritavad ravimid	1 352	1 314	-2,8	6,3	6,2
50% kompenseeritavad ravimid	4 048	3 541	-12,5	18,8	16,7
Kokku	21 546	21 254	-1,4	100,0	100,0

Enim on kasvanud kulutused 100% soodusravimitele. Selle põhjuseks on asjaolu, et 2010. aasta jooksul ja 2011. aasta alul on haigekassa alustanud kindlustatutele mitme uue ravimi kompenseerimist 100% soodusmääraga.

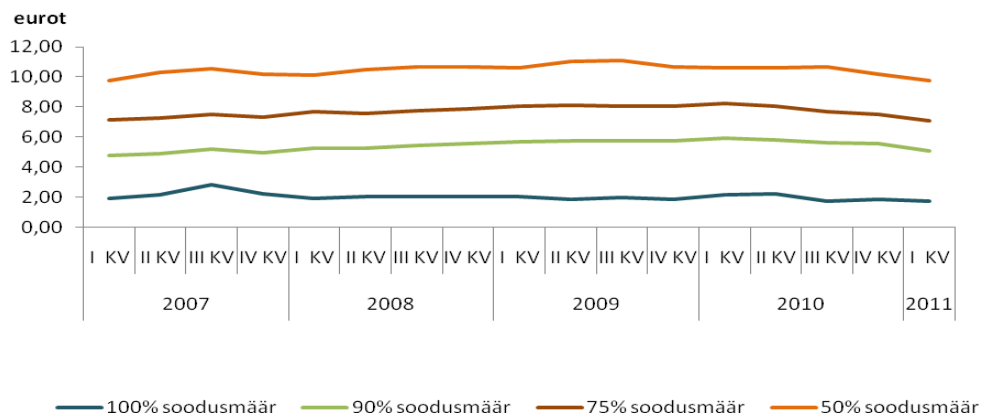
Tabel 25. Soodusretseptide (SR) arv ja keskmine maksumus eurodes

	2010 I kvartal		2011 I kvartal		2011/ 2010	
	SR arv	SR keskmine maksumus haigekassale	SR arv	SR keskmine maksumus haigekassale	SR arv %	SR keskmine maksumus haigekassale %
		100% kompenseeritavad ravimid		175 718		58
90% kompenseeritavad ravimid	509 965	12	532 897	11	4,5	-6,1
75% kompenseeritavad ravimid	120 941	11	123 169	11	1,8	-4,6
50% kompenseeritavad ravimid	752 658	5	807 102	4	7,2	-18,4
Kokku	1 559 282	14	1 647 790	13	5,7	-6,7

Võrreldes eelmise aasta sama perioodiga on väljaostetud **retseptide arv** kasvanud. 2011. aasta I kvartalis on soodusravimeid kasutanud 533 857 kindlustatut. Eelmise aasta samal perioodil oli see näitaja 494 659.

Retsepti keskmine maksumus haigekassale on võrreldes kahe viimase aasta samade perioodidega langenud ning on käesoleva aasta I kvartalis 13 eurot.

Patsientide omaosalus näitab jätkuvalt langustrendi. Nii on eelmise aasta sama perioodiga võrreldes toimunud langus 0,9 protsendipunkti. Ka rahalises vääringus on langus märgatav. Kui eelmise aasta I kvartalis tuli kindlustatul keskmiselt ühe retsepti eest tasuda 7,93 eurot, siis käesoleval aastal on see 7,13 eurot.

Joonis 5. Kindlustatu omaosalus eurodes

Üheks põhjuseks väheneval omaosalusel on ilmselt haigekassa poolt algatatud kampaania ravimite ratsionaalsemaks kasutamiseks, samuti õiguslikud meetmed selle tagamiseks (kehtestatud piir- ja hinnakokkuleppehinnad, apteekide kohustus pakkuda kindlustatule odavaimat sama toimeainega ravimipreparaati). Loodame, et kõik kasutusele võetud meetmed vähendavad kindlustatute omaosalust ka edaspidi.

Tabel 26. Kindlustatu omaosaluse keskmised näitajad soodusravimite eest tasumisel

	2010 I kvartal tegelik %	2011 I kvartal tegelik %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
100% soodusretseptid	2,8	3,0	0,2
90% soodusretseptid	33,0	31,5	-1,5
75% soodusretseptid	45,5	39,9	-5,6
50% soodusretseptid	66,4	68,9	2,6
Kindlustatu keskmine omaosalus	36,5	35,6	-0,9
sh 75%, 90% ja 100% soodusretseptid	20,0	18,05	-2,0

Esimese kvartali 22% ravimihüvitiste eelarve täitmine annab alust arvata, et eelarve täitmine võib juba võetud kohustustega jääda alaläviseks. Samas annab see võimaluse hoolika kaalumise korral võtta uusi kohustusi laiendamaks kindlustatutele ravivõimalusi.

4. Ajutise töövõimetuse hüvitiste kulud

Ajutise töövõimetuse hüvitiste kulud olid 2011. aasta I kvartalis 23,9 miljonit eurot, mis on 637 tuhat eurot enam kui eelmise aasta samal perioodil.

Tabel 27. Töövõimetushüvitiste kulud (tuhandetes eurodes)

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Haigushüvitised	9 305	11 436	10 386	91	12
Sünnitushüvitised	10 269	11 046	8 630	78	-16
Hooldushüvitised	3 233	3 459	4 346	126	34
Tööõnnetushüvitised	505	566	587	104	16
Kokku	23 312	26 507	23 949	90	3

2011. aasta I kvartalis on võrreldes 2010. aasta I kvartaliga töövõimetushüvitiste kulud kasvanud 3%.

Töövõimetushüvitiste kulude kasvu võrreldes eelmise aasta sama perioodiga põhjustas haigus- ja hooldushüvitiste maksmiseks esitatud töövõimetuslehtede arvu tõus vastavalt 33% ja 39%, mis oli tingitud kevadisest nakkushaiguste suuremast puhangust võrreldes eelmise aastaga. Terviseameti andmetel suurenes 2011. aasta I kvartalis haigestumine ülemiste hingamisteede nakkushaigustesse ja grippi võrreldes 2010. aasta sama perioodiga 74%.

Tabel 28. Töövõimetushüvitiste kulude võrdlus

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali tegelik	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Haigushüvitis			
Haigekassa poolt hüvitatud lehtede arv	45 878	61 053	33
Kindlustatutele väljastatud lehtede arv kokku*	68 849	89 872	31
Haigekassa poolt hüvitatud päevade arv	897 466	1 103 111	23
Haiguspäevade arv kokku *	1 020 729	1 263 475	24
Haigekassa poolt hüvitatud keskmine lehe pikkus	19,6	18,1	-8
Väljastatud lehtede keskmine pikkus kokku *	14,8	14,1	-5
Haigekassa poolt makstud hüvitise summa (tuhat eurot)	9 305	10 386	12
Päeva keskmine tulu (eurot)	10,4	9,4	-10
Sünnitushüvitis			
Lehtede arv	2 950	2 520	-15
Päevade arv	411 245	350 948	-15
Hüvitise summa (tuhat eurot)	10 269	8 630	-16
Päeva keskmine tulu (eurot)	25,0	24,6	-2
Lehe keskmine pikkus	139,4	139,3	0
Hooldushüvitis			
Lehtede arv	22 191	30 805	39
Päevade arv	191 706	272 154	42
Hüvitise summa (tuhat eurot)	3 233	4 346	34
Päeva keskmine tulu (eurot)	16,9	16,0	-5
Lehe keskmine pikkus	8,6	8,8	2
Tööõnnetushüvitis			
Lehtede arv	954	1 284	35
Päevade arv	22 061	29 144	32
Hüvitise summa (tuhat eurot)	505	587	16
Päeva keskmine tulu (eurot)	22,9	20,2	-12
Lehe keskmine pikkus	23,1	22,7	-2

Hüvitised kokku			
Haigekassa poolt hüvitatud lehtede arv	71 973	95 662	33
Haigekassa poolt hüvitatud päevade arv	1 522 478	1 755 357	15
Haigekassa poolt makstud hüvitised (tuhat eurot)	23 312	23 949	3
Päeva keskmine tulu (eurot)	15,3	13,6	-11
Haigekassa poolt hüvitatud lehe keskmine pikkus	21,2	18,3	-14

*Siin on arvestatud kõikide töövabastuse perioodiks väljastatud lehtede ja päevadega (sh kindlustatu omavastutus, tööandja vastutus ja haigekassa vastutus).

Haigekassa hüvitatud haiguspäevade arv kasvas 2011. aasta I kvartalis 23% ja haiguslehtede arv 33%. Haigekassa poolt mittehüvitatavad 1-3-päevased inimese omavastutuse perioodiga või ainult tööandja hüvitatavad 4-8-päevase perioodiga haiguslehed moodustasid kõigest haiguslehtedest 32%. Inimese omaosalusega hüvitamisele mittekuulunud haiguspäevad moodustasid 1% ning ainult tööandja poolt hüvitamisele kuulunud 4-8-päevase perioodi sisse jäänud haiguslehtede päevade arv moodustas kõikidest haiguspäevadest 12%.

Tabel 29. Haiguslehtede- ja haiguspäevade arv

	Lehtede arv			Päevade arv			
	1-8 päevaks väljastatud lehed (kindlustatu omavastutus ja tööandja vastutus)	Haigekassa poolt hüvitamisele kuuluvad lehed	Kokku	1-3 päev (kindlustatu omavastutus)	4-8 päev (tööandja vastutus)	Haigekassa poolt hüvitamisele kuuluvad päevad	Kokku
2011 I kvartal	28 819	61 053	89 872	11 574	148 790	1 103 111	1 263 475
2010 I kvartal	22 971	45 878	68 849	11 043	112 220	897 466	1 020 729

5. Muud rahalised hüvitised

Muud rahalised hüvitised on

- hambaraviteenuse rahalised hüvitised;
- täiendav ravimihüvitis.

5.1. Hambaraviteenuse rahalised hüvitised

Täiskasvanute hambaraviteenuse hüvitise kulud oli 2011. a I kvartalis 1,8 miljonit eurot, moodustades aasta eelarvest 19,25%.

Haigekassa hüvitab aastas kindlustatud isikule hambaraviteenuse alljärgnevas määras:

- rasedale 28,77 eurot;
- suurenenud hambaravi vajadusega isikule 28,77 eurot;
- alla 1-aastase lapse emale 28,77 eurot;
- vähemalt 63 - aastasele kindlustatud isikule, riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud vanaduspensionärile ning töövõimetuspensionärile 19,18 eurot.

Hambaproteesimise teenuse eest hüvitatakse isikule, kellele on riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel määratud töövõimetuspension või vanaduspension ja üle 63-aastasele kindlustatud isikule üks kord kolme aasta jooksul kuni 255,65 eurot 3 aasta jooksul.

Proteesihüvitise nii kulude kui juhtude arvu langus võrreldes 2010. aasta I kvartaliga on põhjendatav majanduslangusega. Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi 2010. aasta uuringust inimeste hinnangust tervisele ja arstiabile selgub, et inimesed ei käi enam endises mahus hambaarsti juures, kuna teenus on kulukas. Hambaravihüvitiste taotlejate arv aga on veidi suurenenud ning ületas planeeritud eelarve 4% võrra.

Tabel 30. Hambaraviteenuse hüvitiste kulud (tuhandetes eurodes)

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Proteesihüvitis	1 482	1 763	1 297	74	-12
Hambaravihüvitis	507	522	503	96	-1
Kokku	1 989	2 285	1 800	79	-10

Tabel 31. Hambaraviteenuse hüvitise juhtude arv

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Proteesihüvitis	9 059	10 724	8 383	78	-7
Hambaravihüvitis	25 564	25 189	26 484	105	4
Kokku	34 623	35 913	34 867	97	1

5.2. Täiendav ravimihüvitis

Täiendav ravimihüvitis on rahaline hüvitis, mida makstakse kindlustatutele täiendavalt kui nende poolt tehtud kulutused soodusravimitele ületavad 384 eurot kalendriaastas.

Maksimaalne kalendriaastas makstav hüvitis ulatub 623 euroni.

Kuna eelmise aasta sama perioodi kohta tehti täiendav makse (seoses digiresepti kasutuselevõttuga) II kvartali alguses ning selle andmed käesolevas aruandes ei kajastu, ei ole otsese võrdluse tegemine võimalik.

Tabel 32. Täiendava ravimihüvitise kulud ja juhtude arv

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali tegelik	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Hüvitatud summa (tuhat eurot)	50	75	50
Hüvitist saanud isikute arv	248	369	49
Keskmiselt isikule makstud summa (eurot)	202	203	0

6. Muud ravikindlustuse hüvitiste kulud

Muud kulud on

- meditsiiniseadmehüvitised;
- hüvitised seoses Euroopa Liidu seadusandlusega ning välisriikidesse plaanilisele ravile suunamisega;
- riigieelarvest sihtotstarbelise eraldisena saadud vahenditega kaetavad kulud.

6.1. Meditsiiniseadmehüvitised

Haigekassa hüvitab meditsiiniseadmeid kõigile kindlustatutele, kellele arst on meditsiiniseadmete loetelus toodud tingimusi arvestades meditsiiniseadme kasutamise vajaduse määranud. Meditsiiniseadmehüvitis on haigekassale avatud kohustus sarnaselt kindlustatutele kompenseeritavate ravimitega.

Tabel 33. Meditsiiniseadmehüvitised (tuhandetes eurodes)

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Glükomeetrite testiribad	676	795	761	96	13
Esmased varajased proteesid ja ortoosid	269	345	322	93	20
Stoomihooldusvahendid	200	224	195	87	-3
Insuliinipumbad	18	40	32	80	78
Haavasidemed ja haavaplaastrid	0	13	3	23	-
Muud meditsiiniseadmed	8	8	8	100	0
Kokku	1 171	1 425	1 321	93	13

Tabel 34. Meditsiiniseadmehüvitiste ravijuhud

	2010 I kvartali tegelik		2011 I kvartali tegelik		Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %	
	RJ	RJKM	RJ	RJKM	RJ	RJKM
Esmased varajased proteesid ja ortoosid	2 212	122	2 633	122	19	1
Glükomeetrite testiribad	12 381	55	13 702	56	11	3
Stoomihooldusvahendid	866	231	767	254	-11	10
Insuliinipumbad	41	439	73	438	78	0
Haavasidemed ja haavaplaastrid	-	-	98	31	-	-
Muud meditsiiniseadmed	73	110	75	107	3	-2

I kvartali eelarves oli võrreldes 2010. aasta I kvartaliga planeeritud 22%-ne tõus, kuid tegelikult osteti meditsiiniseadmeid vähem. Kõige tagasihoidlikumaks osutus kasutus **haavasidemete ja haavaplaastrite** real. Kaasaegsed haavatooted venoosete- ja diabeetiliste haavandite, lamatishaavade ning põletushaavade ravimiseks lülitati meditsiiniseadmete loetellu alates 2011. aasta jaanuarist. Haigekassa teavitas haiglaid ja perearste lisandunud hüvitisest aasta alguses, kuid üleminek uute ravivõimaluste kasutamisele võtab alguses aega. Kogu planeeritud sihtrühmast on natuke üle kolmandiku alustanud ravi loetelus olevate kaasaegsete haavasidemetega.

Eelarvesse planeeritust vähem osteti ka **operatsioonijärgseid proteese ja ortoose, stoomihooldusvahendeid, insuliinipumpasid ja insuliinipumba tarvikuid**. Et glükomeetrite testiribade, insuliinipumba tarvikute ja stoomihooldusvahendite lubatud kogused on kinnitatud poolaasta peale, saab parema ülevaate nende meditsiiniseadmete

tegelikust kasutusest I poolaasta lõpus. Ortooside ja proteeside vajadus sõltub traumade ja amputatsioonide arvust antud perioodil.

Kogu planeeritud eelarve kasutati ära **muude meditsiiniseadmete** real. Muude meditsiiniseadmete alla on koondatud väiksema kasutusega meditsiiniseadmed - vahemahutid astmaravimite manustamiseks, ühekordsed põiekateetrid, põletushaigete surverõivad ja ravikontaktläätsed.

6.2. Hüvitised seoses Euroopa Liidu seadusandlusega ning välisriikidesse plaanilisele ravile suunamisega

6.2.1. Euroopa Liidu seadusest tulenevad tervishoiuteenuste hüvitised

EL seadustest tulenevad hüvitised on haigekassale avatud kohustus.

Eesti Haigekassa kindlustatutel on õigus:

- saada teises liikmesriigis ajutiselt viibides vajaminevat arstiabi;
- teises liikmesriigis elades igasugust arstiabi.

Nimetatud arstiabi kulude kandjaks jääb Eesti Haigekassa.

Teistes EL liikmesriikides kindlustatutel on õigus:

- vajaminevale arstiabile ajutisel viibimisel Eestis;
- igasugusele arstiabile Eestis elades.

EL liikmesriikide kindlustatute vajamineva arstiabi eest tasub esmalt haigekassa, aga tervishoiuteenuste kulude lõplikuks kandjaks jääb isiku kindlustajariik.

2011. aasta I kvartali kuluks planeeriti 499 tuhat eurot. Tegelik kulu oli 360 tuhat eurot.

Tabel 35. Tervishoiuteenuse ja soodusravimite kulud Euroopa Nõukogu määruste alusel (tuhandetes eurodes)

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Tervishoiuteenuse ja soodusravimite kulud	264	499	360	72	36

Teistes EL liikmesriikides elavate ja ajutiselt viibivate isikute eest tasus haigekassa 144 tuhat eurot. Põhiosa sellest moodustas ajutiselt teistes EL liikmesriikides viibivate Eesti Haigekassa kindlustatute vajaminevale arstiabile. Vaid 25 tuhat eurot moodustasid teistes EL liikmesriikides elavate pensionäride eest ning Eestis töötavate isikute EL liikmesriikides elavate ülalpeetavate pereliikmete eest makstavad pearahad.

Eestis ravi saanud teistest EL liikmesriikidest pärit isikute tervishoiuteenuste eest tasuti 205 tuhat eurot ning soodusravimite eest 11 tuhat eurot.

6.2.2. Välisriiki plaanilisele ravile suunamine

Käesoleva aasta I kvartali jooksul on haigekassa välisriigis teostatava ravi või uuringu eest tasu maksmise kohustuse üle võtnud 38-lt (sh 18 last) taotluse esitanud kindlustatult. Nendest 15 isikut suunati välisriiki ravile ning 23 uuringutele. Samuti on tehtud 16 positiivset otsust luuüdidoonoriga seotud kulude kompenseerimiseks. Negatiivseid otsuseid on tulnud teha seitsme juhtumi puhul ning ühel korral on menetlemine lõpetatud ilma otsuseta.

2011. aasta I kvartalis esitati plaanilise ravi eest teistest riikidest Eesti Haigekassale raviarveid 63 isiku kohta. Nendest 15 kindlustatut käisid välisriigis ravil, 26 uuringutel ning 22 kindlustatut olid luuüdidoonori otsinguga seotud kulud.

Tabel 36. Plaanilise ravi kulud (tuhandetes eurodes)

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Plaaniline ravi välisriigis	120	352	209	59	74

Tabel 37. Plaanilise ravijuhud

	2010 I kvartali tegelik		2011 I kvartali tegelik		Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %	
	RJ	RJKM	RJ	RJKM	RJ	RJKM
Plaaniline ravi välisriigis	31	3 871	63	3 317	103	-14

6.3. Riigieelarvest sihtotstarbelise eraldisena saadud vahenditega kaetavad kulud

Sihtotstarbeliselt rahastatakse riigieelarvest viljatusravi. Aruandeperioodil maksti viljatusravi toetust 322 tuhat eurot.

Haigekassa tegevuskulud

Tabel 38. Haigekassa tegevuskulud (tuhandetes eurodes)

	2010 I kvartali tegelik	2011 I kvartali eelarve	2011 I kvartali tegelik	Eelarve täitmine %	Muutus võrreldes 2010. a I kvartaliga %
Personali- ja juhtimiskulud	1094	1 123	1 162	103	6
Töötasu	815	836	866	104	6
sh juhatuse liikmete tasu	30	30	30	100	0
Töötuskindlustusmaks	11	11	11	100	0
Sotsiaalmaks	268	276	285	103	6
Majandamiskulud	247	257	230	89	-7
Kantseleikulud	42	49	39	80	-7
Ruumide majandamiskulud	123	129	124	96	1
Inventar	17	7	3	43	-82
Sõidukite ülalpidamiskulud	25	29	23	79	-8
Lähetused	5	8	8	100	60
Muud majandamiskulud	35	35	33	94	-6
Infotehnoloogia kulud	139	204	178	87	28
Personaalne riist- ja tarkvara	69	135	112	83	62
Infosüsteemide arendus	9	13	27	208	200
Infosüsteemide hooldus	60	52	38	73	-37
Muu IT kulu	1	4	1	25	0
Arenduskulud	14	61	46	75	229
sh koolitus	10	25	18	72	80
konsultatsioonid	4	36	28	78	600
Finantskulud	13	24	13	54	0
Finantskulu	13	24	13	54	0
Muud tegevuskulud	119	109	125	115	5
sh ravikindlustussüsteemi järelevalve	6	0	8	-	33
avalikud suhted/teavitamine	6	5	6	120	0
muud kulud	107	104	111	107	4
Haigekassa tegevuskulud kokku	1626	1 778	1 754	99	8

- Personalikulud on planeeritud lähtudes 2011. a tegevuspõhisest ressursivajadusest – 216 ametikohta. Ülekulu personalikulude eelarve täitmisel tuleneb sellest, et personalikuludena on esmakordselt kajastatud tekkepõhiselt arvestatud puhkusetasu kohustuse kulu 50,3 tuhat eurot (puhkusekohustuselt arvestatud maksud on 17,3 tuhat eurot). Eelmistel aastatel on puhkusekohustus kajastatud kuluna alles majandusaasta lõpus, kuid uue palga- ja personaliarvestuse tarkvara kasutuselevõttust tulenevalt on osutunud võimalikuks kulude täpsem kajastamine. Peale arvestuspõhimõtte muudatust kajastatakse majandusaasta jooksul puhkusetasu kulu selles perioodis, mille eest ta on teenitud.
- Majandamiskulude eelarve on jäänud alatäidetuks planeeritust väiksemate kantselei- ja inventari kulude tõttu.

- IT kulude eelarvest on tehtud kõik eurole üleminekuga seotud kulud. Planeeritust väiksemad on olnud riist- ja tarkvara soetamise kulud. Kõikidest IT kuludest moodustab põhivarana kajastatud varade kulum 86,1 tuhat eurot.
- Konsultatsioonide eelarve on suurenenud, kuna aruandeperioodil oli vaja ekspertide nõu seoses lepingupartnerite valikuga ja Viimsi Haigla aktsiate müügiga.
- Finantskuludena kajastatakse reservide ja vabade vahendite haldamisega seotud kulud.
- Muude tegevuskulude eelarvesse on planeeritud järelevalve, avalike suhete ja teavitamise ning muud kulud. I kvartali järelevalve kuludes kajastub II kvartali eelarvesse planeeritud haigekassa raamatupidamise aastaaruande auditi kulu (sellest tuleneb ka eelarve ületamine). Muude kuludena kajastatakse käibemaksu kulu, maksukulu erisoodustustelt, kindlustusmaksete kulu jmt.

Bilanss

Tuhandetes eurodes	31.03.2011	31.03.2010
AKTIVA		
Käibevara		
Raha ja pangakontod	59 518	74 672
Võlakirjad ja muud väärtpaberid	92 415	79 919
Nõuded ja ettemaksed		
Nõuded ostjate vastu	992	730
Muud lühiajalised nõuded	127	125
Sotsiaalmaksu nõue	67 175	67 745
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	196	184
Kokku	68 490	68 784
Varud		
Ostetud kaubad müügiks	8	6
Käibevara kokku	220 431	223 381
Põhivara		
Pikaajalised finantsinvesteeringud		
Aktsiad ja osad	6	6
Pikaajalised võlakirjad	36 386	36 619
Mitmesugused pikaajalised nõuded	558	917
Kokku	36 950	37 542
Materiaalne põhivara		
Maa ja ehitised (jääkmaksumuses)	579	183
Muu inventar (jääkmaksumuses)	347	839
Kokku	926	1 022
Immateriaalne põhivara		
Ostetud litsentsid	24	77
Põhivara kokku	37 900	38 641
AKTIVA KOKKU	258 331	262 022
PASSIVA		
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Võlad tarnijatele		
Raviasutustele teenuste eest tasumata arved	34 157	31 386
Apteekidele soodustingimustel väljastatud ravimite eest tasumata arved	5 469	6 117
Teistele tarnijatele ravikindlustuse hüvitiste eest tasumata arved	2 935	1 726
Muud tarnijatele tasumata arved	619	709
Võlad tarnijatele kokku	43 180	39 938
Maksuvõlad	2 821	2 328
Võlad töövõtjatele	341	463
Muud võlad	61	56
Kokku	46 403	42 785
Lühiajalised kohustused kokku	46 403	42 785
Kohustused kokku	46 403	42 785
Omakapital		
Reservid	65 873	64 441
Eelmiste perioodide tulem	153 791	161 050
Aruandeaasta tulem	-7 736	-6 254
Omakapital kokku	211 928	219 237
PASSIVA KOKKU	258 331	262 022

Tulemiaruanne

Tuhandetes eurodes	01.01.2011- 31.03.2011	01.01.2010- 31.03.2010
Laekumised riigieelarvest ja sissenõuded teistelt isikutelt	170 934	165 055
Sihtfinantseerimise tulud	345	247
IVF sihtfinantseerimise kulud	-322	-1 200
Ravikindlustuse kulud	-178 064	-170 725
Brutotulem	-7 107	-6 623
Üldhalduskulud	-1 616	-1 494
Muud tegevustulud	783	793
Muud tegevuskulud	-125	-119
Tegevustulem	-8 065	-7 443
Finantstulud ja -kulud		
muud intressi- ja finantstulud	342	1 202
muud finantskulud	-13	-13
Kokku finantstulud ja -kulud	329	1 189
Aruandeperioodi tulem	-7 736	-6 254